

ZACETEK SPLOŠNEGA PRODIRANJA PROTI MADRIDU

General Franco imenovan za načelnika vlade

STRATEGIČNO VAŽNO ŽELEZNIŠKO KRIŽIŠČE JUŽNO OD MADRIDA JE PADLO FAŠISTOM V ROKE

Severna in južna armada pritiskata na vladne čete. Vladne čete so bile poražene samo 22 milj od Madrida. — Mesto Toledo je slično porušenim mestom tekom svetovne vojne.

MADRID, Španska, 1. oktobra. — Branitelji Madrida imajo še vedno upanje, da vstavijo prodiranje upornikov proti Madridu pri Aranjuezu, ki je zadnji večji kraj, ki zadržuje upornike na njihovem pohodu proti Madridu.

Vlada je poslala močna ojačenja proti Aranjuezu, ki se nahaja 28 milj južno od Madrida.

Mestne oblasti so pričele pošiljati iz Madrida srote in otroke vojakov, ki se nahajajo na frontah. Večinoma so bili poslani v Valencio in nekatere druge kraje ob Sredozemskem morju.

Notranji minister je tudi objavil, da je vse pripravljeno za prevoz vseh onih, ki hočejo zapustiti Madrid.

Vojaški poveljniki pa še vedno upajo, da bodo mogli zopet zavzeti Toledo. Pravijo, da štiridnevni boji niso mogli premagati socijalistične armade in da se je po kratkem umikanju postavila v močne postojanke.

Do najlutejših bojov je prišlo pri Olias del Rey, severno od Toleda, kjer je uporniška artilerija obstreljevala utrjeno republikansko armado. Ravno tako je tudi vladna armada vzdržala silovit napad Marokancev in tujih legioanrjev na cesti med Maquedo in Toledom ter je celo prešla na protinapad, ko je nehala streljati artilerija.

Vlada tudi naznanja, da so njene čete zavzele Monte Aragon, Estrecho in Quinto v bližini Barbastra. Ujetih je bilo 600 upornikov in zaplenjenih 12 topov, dva protizračna topa, 8 strojnic in nad 1000 pušk.

Poraz upornikov je bil popoln, ko so republikanci razstrelili železniški most, ko so prej nanj zavozili dve lokomotivi in dva železniška voza.

TOLEDO, Španska, 1. oktobra. — Osvojitelji Toleda naznanjajo, da so pregnali republikansko armado iz Illescasa, 22 milj od Madrida.

Glavni stan upornikov naznanja, da so uporniki zavzeli zadnji večji kraj med Toledom in Madridom in da so ponoči pričeli prodirati proti Madridu. General Franco je v Toledu ukazal, da meščani izroče orožje. Ako tega ne store, bo vsakdo ustreljen, pri katerem bo najdeno kako orožje.

General Franco je na prvi junaškega poveljnika posadke v Alcazarju polkovnika Jose Moscarda pripel najvišje odlikovanje "Ferdinandov križ" z besedami: "Vi ste največji junak Španske!"

General Franco je izrazil obžalovanje, da nima s seboj še več odlikovanj, da bi ga mogel dati vsakemu branitelju Alcazarja, zato pa je izročil skupno vsem Ferdinandov križec.

BURGOS, Španska, 1. oktobra. — Junta upornikov je imenovala generala Francisco Franca za načelnika španske vlade in s tem izrazila svoje prepričanje, da je sedanja španska vlada izgubljena, ko je enkrat padel Illescas, ki je strateško železniško križišče 24 milj južno od Madrida.

TOLEDO, Španska, 1. oktobra. — Toledo je večinoma v razvalinah. Prostor med trgom Plaza

ROOSEVELT IZBRAN ZA RAZSODNIKA

Peru in Ekvador se že sto let prepirata za mejo. — Zastopnika obeh držav v Beli hiši.

WASHINGTON, D. C., 1. oktobra. — Pri sprejemu zastopnikov in posredovalcev držav Peru in Ekvador je predsednik Roosevelt zopet povdrl svojo politiko "dobrih sosedov" ter je zagovarjal mirno poravnavo mednarodnih sporov.

Zastopniki obeh držav se pogajajo v poslopju Pan-American Union in so naprosili predsednika Roosevelta, da bi v tej zadevi kot razsodnik imel zadnjo besedo, ako se obe stranki ne bi mogli sporazumeti. Pogajanja se bodo mogoče, vlekla nekaj mesecev.

Zastopnikom obeh južno-ameriških držav je rekel Roosevelt:

"Ohranitev miru na zapadni zemeljski polobli mora biti prva skrb vseh naših narodov in njihovih vlad. Vaša pogajanja, tako sem prepričan, bodo mnogo pripomogla, da bo prišlo na čelo mirne poravnave mednarodnih sporov do čim večje veljave."

Slednjič je Roosevelt izrazil upanje, da bodo pogajanja uspešna. Obe državi se pripravata zaradi pokrajine 40,000 kvadratnih milj že sto let.

LJUDI BO MINILA POTRPELJIVOST

SAN FRANCISCO, Cal., 1. oktobra. — Tukaj je govoril socijalistični predsedniški kandidat Norman Thomas ter očitno tako republikanski kakor tudi demokratični stranki, da nista ničesar storili za preprečitev nadaljnjih depresij. Republikanska stranka vodi smešno kampanjo. Obljublja, da bo znižala stroške in davke, v isti sapi pa obeta onemoglim in farmerjem večjo pomoč.

Nihče naj ne misli, — je vzkliknil Thomas, — da bodo v prihodnjih velikih depresijah ljudje tako ponižni in krotki kot so v sedanji.

de Zocodover in Alcazarjem je popolnoma razstreljen. Nepoškodovan je samo južni del mesta s svetovno znano katedralo in hišo, v kateri je stanoval slavniti španski slikar El Greco. Katedrala je skoro nepoškodovana, samo razbitih je nekaj šip in odnešene so bile dragocenosti.

Vse trgovine so zaprte, razun trafike, čije lastnik je boječe odprl vrata, katera pa je zopet kmalu zaprl, ko mu je pošla zaloga.

Toledo izgleda kot kako francosko mesto, ki je bilo porušeno v svetovni vojni. Mesto jasno kaže, da je ta državljanska vojna krvoločna in da nobena stran ne pozna nikakega usmiljenja. To je vojna na življenje in smrt.

PROCES PROTI SIMPSONU JE BIL PRAVIČEN

Simpson je priznal, da je član komunistične stranke. — Ameriški generalni konzul je bil navzoč pri sodnijski obravnavi.

WASHINGTON, D. C., 1. oktobra. — Ameriški generalni konzul v Berlinu Douglas Jenkins je sporočil državnemu departamentu, da je bil ameriški mornar Lawrence B. Simpson, ki je bil v ponedeljek zaradi veleizdaje obsojen, deležen pravične sodnijske obravnave. Konzul, ki je bil navzoč pri obravnavi, tudi pravi, da njegova kazen v sličnih slučajih ni nič nenavadnega. Simpson je bil obsojen na tri leta zapora, odštetih pa je 14 mesecev, katere je prešel v preiskovalnem zaporu.

Simpson je pred sodiščem priznal, da je član komunistične stranke in da je v Nemčijo vtihotapil komunistične knjige in spise, ko je delal na parku Manhattan.

BERLIN, Nemčija, 1. okt. — Amer. mornar Lawrence Simpson je bil prepeljan v kaznilnico Plötzensee, kjer bo ostal 22 mesecev. Do sedaj je bil v kaznilnici Moabit.

Proti razsodbi ni nikakega priziva. Samo Hitler ga more pomilostiti.

POSŁANIK BULLITT DOSPEL V PARIZ

PARIZ, Francija, 30. sep. — Sem je dospel novi ameriški poslanik William C. Bullitt, ki je nedavno zastopal vlado Združenih držav v Sovjetski uniji. Po svojem prihodu je odločno zanimal, da bo uvedel pogajanja za ureditev francoskega vojnega dolga.

LETOS NI NOBENA BANKA BANKROTIRALA

WASHINGTON, D. C., 1. oktobra. — Od 1. oktobra lanskega leta pa do današnjega dne ni v Ameriki bankrotirala nobena banka.

To je prvo tako leto izza leta 1881.

EARL BROWDER ARETIRAN V TERRE HAUTE

Mestne oblasti hočejo preprečiti komunizem. Komunistični predsedniški kandidat prijet kot potepuh.

TERRE HAUTE, Ind., 1. oktobra. — Predsedniški kandidat komunistične stranke Earl Browder in njegovi štirje z njim potujoči tovariši so bili aretirani zaradi "potepuštv", ko so izstopili iz železniškega spalnega voza. Niti policijski načelnik James C. Yates, niti župan Samuel Beecher, ni prikrival, da je bil Browder aretiran zato, ker hočejo mestne oblasti zadušiti "neprijetne politične stranke".

"Nikakor ne bomo trpeli, da bi se pri nas komunizem razpasel," je rekel republikanski župan. "Oba predsedniška kandidata dveh velikih strank smatramo za komuniste za nevarnost našega naroda. Zato komunistični govorniki v Terre Haute niso dobrodošli. Policijskim oblastim sem dal v tem oziru potrebna navodila."

Z Browderjem so bili še aretirani pisatelj Waldo Frank, Seymour Waldman iz New Yorka, predsednik komunistične stranke za državo Indiana C. Stadfeld in komunist Andrew Remes.

Navzile vsem ukrepom župana in policije je Browderjev zastopnik, čikaški odvetnik D. J. Bentall, po radio prebral Browderjev govor. Tri policiste, ki so bili poslani za stražo, je z zvijačo pregovoril, da so se z njim zaprli v sobo, v kateri je bral govor. V sobi ni bilo nobenega drugega, zato je sedel policijski načelnik Yates in je moral poslušati govor.

Browder se nahaja v zaporu in njegovim zagovornikom se nikakor ni posrečilo, da bi pridobili governorja Paula V. McNutta, da bi ukazal Browderja izpustiti.

Browder v zaporu ne kaže nikake jeze, temveč je rekel, da vse kaže, da hočejo Ameriko spraviti v Hitlerjev tabor. "Naša današnja aretacija predstavlja popolno teptanje državljanov pravic," je rekel Browder, "kar je posledica politične kampanje. To je znak hitlerizma v Ameriki. Moje bivanje v ječi bo večjega pomena, kot katerikoli govor, ki bi ga mogel imeti."

NALEZLJIVA BOLEZEN MED KONJ

SALT LAKE CITY, Utah, 30. septembra. — Poljedelski departament je sporočil, da je vsled neke skrivnostne bolezni, ki je bila do leta 1930 še docela neznan, poginilo trideset tisoč konj, ki so predstavljali vrednost \$2,250,000.

NOVE ARETACIJE V SOVJ. UNIJI

Karl Radek je bil zaplen v zaroto proti Stalinu. — Vedel je za zaroto, pa zarotnikov ni hotel naznaniti.

MOSKVA, Rusija, 1. okt. — Karl Radek, ki je kot urednik "Izvestij" razpravljal o vnanjih zadevah in ki je bil zaplen v Trockijevo morilno zaroto, je bil aretiran.

Radek je bil prijet v torek ponoči. Glede obdolžitev, ki so padle na Radeka na senzacijskem procesu proti 16 zarotnikov, se je vršila preiskava proti Radeku. Ko je bilo njegovo ime omenjeno na procesu, so njegovi članki v "Izvestijih" izostali.

Česa je Radek obdolžen, ni znano; najbrže pa zato, ker je za zaroto vedel, pa je ni ovdil.

Radek je zavzemal več odličnih mest v sovjetski državi. Do leta 1924 je bil član ruske komunistične stranke, ko se je pridružil Trockijevi opoziciji. Leta 1927 je bil izključen iz komunistične stranke. Leta 1930 se je spravil s sovjetskimi uradniki in je bil zopet sprejet v stranko ter je postal urednik "Izvestij", ki so uradno glasilo osrednjega izvrševalnega odbora komunistične stranke.

PAPEŽEV TAJNIK NA POTI V ZDR. DRŽAVE

Kardinal Pacelli bo preiskal politično delovanje duhovnika Coughlina. — Vatikan obsoja Coughlina, ker je imenoval Roosevelta lažnika.

VATIKAN, 1. oktobra. — Papežev državni tajnik, kardinal Evgen Pacelli je odpotoval s parnikom Conte di Savoia v Združene države, kjer bo preiskoval politično delovanje župnika Coughlina iz Detroita. Ker je to prvič, da pride papežev državni tajnik v Zdr. države, so politični opazovalci mnenja, da se Vatikan mnogo bolj zanima za župnika Coughlina, kot pa je bilo do sedaj znano.

Dasi prihaja poročilo iz merodajne strani, da bo kardinal Pacelli proučeval položaj katoliške cerkve v Združenih državah, vendar so mnogi krogi mnenja, da bo nastopil proti Coughlinu, ker je na Vatikan napravil Coughlin zelo slab utis, ko je v Cincinnatiju po radio rekel, da je Roosevelt proti Bogu.

Kardinal Pacelli je bil eno uro v avdijenci pri papežu in

SITUACIJA NA DALJ. IZTOKU

Tokio objavlja drzne kitajske protizahteve. — Poleg drugega zahteva Kitajska vrnitev Mandžurije.

TOKIO, Japonska, 1. okt. — Japonsko časopisje naznanja, da so bila prekinjena pogajanja med Kitajsko in Japonsko, ko je Kitajska odklonila vsako odškodnino za umor japonskega mornarja.

Poročilo iz Šanghaja naznanja, da Kitajska ni samo zavrnila japonskih zahtev, temveč da je stavila naslednjih pet protizahtev:

1. Vrnitev (Mančukua).
2. Odprava premirja iz leta 1932, ki je bilo sklenjeno po bojih, katerih posledica je bila, da je Kitajska bojkotirala japonske industrijske izdelke.
3. Prenehanje z japonskim tihotapstvom v severni Kitajski.
4. Konec japonskega vmešavanja v petih severnih kitajskih provincih, nad katerimi zahteva Japonska upravno oblast.
5. Nobenega ojačenja več za japonsko armado v severni Kitajski.

Preistranska preiskava je dognala, da japonskega konzularnega policista ni vstrelil kak Kitajec, kot to zatrjujejo Japonci, temveč nek Japonec, s katerim je bil v osebnem sporu.

Dva japonska rušilca sta izkrcala mornarje v Hankovu za zaščito tamonjskih Japoncev.

Kitajske oblasti so izjavile, da so pripravljene za svoje zahteve bojevati se do zadnjega moža.

SNEG V AVSTRIJ. ALPAH

DUNAJ, Avstrija, 1. okt. — Zadnje dni je v avstrijskih Alpah zapadel visok sneg. Vsi kraji, ki leže več kot 1200 visoko, so pod snegom.

je prvotno nameraval iti na počitnice v Švico, toda se je nenadoma odločil za potovanje v Ameriko.

Vatikansko uradno glasilo "Osservatore Romano" je že ponovno grajal župnika C. Coughlina, ker je v svojem govoru v Clevelandu imenoval predsednika Roosevelta lažnika. Coughlinov škof Gallagher je bil ob istem času na potu v Rim in na Coughlinov govor ni polagal posebne pozornosti.

Ko pa sta po govoru v Cincinnati nadškof iz Cincinnatija John T. McNichols in škof Joseph Schrembs iz Clevelanda Coughlina ostro obsojala, se je najbrž kardinal Pacelli odločil, da odpotuje v Združene države,

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 12th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto v celoti in Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanada	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za štiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopis brez podpisane osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi pošljejo bitalske naznani, da hitreje najdemo hišnikov.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 12th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Slovensko pevsko in drama-
tično društvo "Domovina" se
tem potom globoko zahvaljuje
darovalci iz Irvington, N. J.,
za naklonjeno svoto v znesku
petdeset dolarjev, katere je
darovala našemu društvu. Slo-
venska kulturna društva v
Ameriki imajo težko borbo za
obstoj in se morejo vzdrževati
samo potom prireditve, zato
tem bolj upoštevamo ta veli-
kodušni dar.

Cenjena darovalka, dokler
bo društvo "Domovina" ob-
stojalo, se Vas bo s hvaležno-
stjo spominjalo in cenilo Vašo
ljubezen do slovenskega petja.
Se enkrat, prisrčna Vam hvala.

Prva prireditev "Domovine"
v letošnji sezoni se vrši v ne-
deljo, dne 8. novembra v Slo-
venskem Narodnem Domu. Na
programu bo precej novih pe-
smi in saloigra "Vražje". Kdor
pozna agilnost pevcev in igral-
cev "Domovine", je lahko pre-
prijen, da bo imel dovolj užit-
ka in zabave, če bo posejil o-
menjeno prireditev. Prosimo
cenjene rojake, da rezervirajo
ta dan za poset naše igre in
koncerta.

S pevskim pozdravom!

"Domovina".

Givard, O.

Hitro se bliža čas velike pro-
slave društva Ljubljana, št. 58
SDZ. Vse se z veseljem pri-
pravlja na proslavo in koncert,
ki ga bosta priredila operni in
koncertni pevec A. Šubelj (ba-
riton) in Charles Guardia (te-
nor). Zadnjo nedeljo sem obiš-
kal naše dobre rojake v slo-
venski naselbini Bessemer, Pa.
Ustavil sem se naprej v hiši
našega rojaka Slapničarja. Hčerka Ančka je pridno na de-
lu, da pripelje večjo skupino
na koncert, kajti z našim pev-
cem A. Šubeljem sta si velika
prijatelja. Ravno tako je na de-
lu naša vrla narodna delavka
Mrs. Snežic. Mary je rekla: —
Cel bus se nas pripelje. — Ata
Brgles bo tudi navzoč ta večer
in drugi naši vrli Bessemerci.
Tajnica društva je že sama
prodala preko 100 vstopnic, in
je narod v Youngstownu, pri-
dno na delu. Zastopnik Glas
Naroda Mr. A. Kikel bo tudi
pripeljal svojo deputacijo na
koncert. Naši rojaki v Beli
Ljubljani nas posejijo v veli-
kemu številu. Mr. Frank Ru-
pert, Mr. John Globokar, in
Mr. Grdina so se tam zavzeli
da pripeljejo svoje sorojake.
Ravno tako nas posejijo stric
Ljubljane s svojo zabavno in
veselo soprogjo, naš Mr. Jos.
Plevnik. Vsi se pripravite za
ta večer, kajti poleg krásnega

koncerta se boste v krogu svo-
jih znancev in prijateljev iskro-
no zabavali. Ta dan bo naša
SDZ. praznovala prvič v tem
mestu svoj Zvezni dan.

Tudi naši zavedni rojaki iz
Farrell, Pa., bodo zastopani.
Vsi si rezervirajte soboto, 24.
oktobra za koncert v veliki slo-
vanski dvorani naših Ukrajincev.
Naše društvo bo z naprej
zborovalo v tej dvorani vsako
prvo nedeljo v mesecu. Ravnatelj
je nam dal dvorano na
razpolago za en dolar kot na-
jemnino od seje.

Pozdravi!

John Dolčič.

Southview, Pa.

Posiljam vam naročnino za
Glas Naroda in želim malo opi-
sati naše delavske razmere, ki
vo v naši naselbini se dosti po-
voljne. Dela se 5 dni v tednu
noč in dan s polno paro. Zaslus-
ček je pa pičel in je odvisen od
prostora in od delavca. Tukaj
so same coal majne, last Pitts-
burgh Coal Company. Pri nas
ni treba biti nikomur brez de-
la, če hoče delati. Dosti je pa
takih, ki nočejo delati in raj-
še čakajo na boljše čase. Pa mi-
slim, da boljših časov ne bo še
tako hitro nazaj.

Na društvenem polju se do-
sti napredujemo. Imeli smo to
leto trinindvajset piknikov in
vsi so dobro uspeli in podprli
društvene blaginje. Le tako
naprej, ker v slogi je moč.

Tukaj sta se poročila John
Pernecki in Jennie Pernecki.
Želim jima obilo sreče.

Vreme imamo še dosti lepo,
pa mislim, da ne bo več dolgo,
ko bo zima pričela pritiskati
na vrata.

Pozdravim vse čitatele lista
Glas Naroda.

Math Vebar.

ISCEN IZKUŠENE GOZDARJE

za sekati drva; plača od korda
\$1.50, od lokov pa \$2.00, od
tisoč čevljev. Gozd je lep v
ravnini. Pišite na:

CLARENCE KEDY,
Charcoal & Lumber Co.,
ROLET, PA.

NAPRODAJ FARMA

(65 akrov)

3½ milje iz mesta blizu šole.
Lepa prilika. Proda se radi
starosti. — A. N. A. RETEL,
R. 1 Box 36, Phillips, Wis.

ZENITNA PONUDBA

Slovenski farmer v Canadi se
želi seznaniti s Slovenko, ki
ima lahko par otrok. Katera
resno misli naj mi piše.

MATT ZUNICH

P. O., Leask, Sask., Canada.

Preživite BOŽIC

V STARI DOMOVINI

Cunardova progra priredi tri izlete v staro domovino. Vsi trije iz-
leti se bodo vršili v času, da bo sicer nemogoče, ki se jih udeležiti, me-
gote preživeti božične praznike med svojo.

IZLETI SE VRŠE NA PARNIKIH:

QUEEN MARY

ki odpluje iz New Yorka:

dne 2. decembra ter 16. decembra

BERENGARIA

dne 9. decembra

Na prvem izletu bo spremljal izletnike MILAN EKEROVIC, član
newyorškega urada Cunard Line; na drugem ALFRED MARKUS,
ki je istočasno član newyorškega urada; na tretjem pa HENRY
WERER, član čilškega urada Cunard Line.

Za vse podrobnosti glede cen, potnih listov, povratnih dovoljenj itd.,
se obrnite na:

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"

216 WEST 12th STREET NEW YORK, N. Y.

Naši v Ameriki iz Jugoslavije.

BOJAKE PROSIMO, NAJ NAM
NAKRATKO NA A DOPISNICI
SPOROČE SLOVENSKE NOVI-
CE IZ NASELBINE.

Iz Milwaukee, Wis., poročajo:
— Pri avtini nezgodi je bila
ubita Helena Jager, ki je mor-
da rojakinja, pri drugi avtini
nesreči se je pa lahko pobil ro-
jak Fred Ercul. — Neznani
vlomilci so oropali slovensko
gostilno Peggy Schmidtove za
okrog \$100 v gotovini in blagu.
— V bolniški postelji se naha-
jajo Katie Bemsch, Mike Hu-
daj in John Vidergar. — Poro-
čili so se: John Tomšič in Te-
reziya Strniša ter Jos. Hren in
Evelyn Miller.

Iz Minnesota poročajo: —
Louis D. Kovač iz Aurore se
je pred nekaj dnevi ubil pri
avtini nesreči v Wisconsinu.
Star je bil 35 let in rojen v A-
meriki. Pri isti nesreči so bil
bolj ali manj pobiti Kovačeva
sestra in njegov svak John C.
Virant ter njegova mati. — V
Hibbingu je bil John Nikić ob-
sojen na 85 dni v prisilno de-
lavnico zaradi prehitre vožnje
z avtom. — Pred sodiščem v
Virginiji je bil Jos. Mantel ob-
tožen poškodbe z avtom in to-
žitelj zahteva \$800. Pred istim
sodiščem je bila 32 letna Ana
Babnik iz Elyja obsojena na
dve leti zapor, ker je nekemu
Fincu vzela iz žepa \$30 v gos-
tlini. — V Chisholmu sta se po-
ročila John Molek in Mary La-
žoreček.

28. sept. dopoldne so našli v
jezeru pri Clevelandu truplo
rojaka Franka Urha. Mož je
šel v soboto zvečer od doma, in
ker se ni vrnil, so začeli doma-
či poizvedovati za njim. 28.
sept. pa je vođa vrgla na suho
neko moško truplo, katero so
prepeljali v mrtvašnico, kjer so
v njem spoznali Urha. Kako
se je ponorečil, ni znano. Letos
sta na omenjenem kraju utoni-
la že dva Slovence. Pokojini je
bil star 48 let. Rojen je bil v
vasi Gojzd pri Kamniku.

Anton Zubak, znani hrvaški
"domobranec" v Farrell, Pa.,
je dobil tri leta zapor v fede-
ralni jetnišnici v Leavenworth
zaradi povelje.

V Indianapolis, Ind., je umrl
za rakom v želodcu Martin Za-
krajšek. Rojen je bil v Ru-
narskem pri Blokah na No-
tranjskem in v Ameriki je bil
26 let.

V torek zjutraj je nenadoma
preminula v Clevelandu šele 23
let stara Stanislava Novak.
Pokojna je dalj časa bolehal,
postala zopet boljša, a bolezen
se ji je kmalu zopet vrnila. Oče
ranjke, kakor tudi mati, sta
doma iz St. Vida nad Ljub-
ljano.

All Nations Republicans li-
ga, v kateri so zastopniki 18.
v Clevelandu živečih narodno-
sti, je na seji dne 28. septem-
bra indorsirala kandidaturu so-
dnika Fr. Lauscheha za ukrajne-
ga (Common Pleas) sodnika.
Poleg Lauscheha je liga indor-
sirala samo še kandidaturu
Franka Sveteka, ki se poteguje
za službo okrajnega sodnika za
termin, ki poteče 31. decembra
1936.

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke poleg na-
slova, ki vam jasno govorijo, do
kaj imate plačano naročnino.
Obnovite jo, da nam ne bo tre-
ba pošiljati opominov. Z redno
obnovitvijo prihranite nam de-
lo in stroške, sebi pa zjamči-
te redno dostavljanje lista.
Resno Vas prosimo, da vpo-
števate to opozorilo!

Uprava "Glas Naroda"

NA GROBU SE JE ZA- STRUPILA

Na zagrebškem pokopališču
se je zastrupila žena bivšega
nadzornika telefonov Katica
Kakardič, stara 41 let. Njen
mož je imel v službi neprilike,
baje je bil obtožen nerednosti
in prišel je v preiskavo. Bil je
suspendiran, dokler se zadeva
ne razčisti. To je ženo tako po-
trilo, da je odšla na pokopališče
in se zastrupila.

OBUP DVEH SLO- VENK

15. sept. opoldne se je hotela
zastrupiti v Zagrebu v Tuškan-
cu hišnica Angela Galic iz Slo-
venjgrada. Zavžila je strup in
se zgrudila. Mimoidoči so po-
klicali reševalce, ki so jo pre-
peljali v bolnico, kjer pa niso
mogli zasliskati, ker je bila ne-
zvestna. Njeno stanje je ze-
lo težko. V Sarajevu je pa ho-
tela skočiti z znane stene smrti
na Jekovcu Slovenka Hilda
Sempa. Nekdo jo je pa opazil
in začel klicati na pomoč. Ne-
srečnica se je zapletla s krilom
v bodečo žico okrog stene in
obvisela na nji. Ta čas je pa
prihitel redar in jo rešil. Baje
gre za nesrečno ljubezen.

DEKLETA UGRABIL

Na novega leta dan je ugra-
bil v vasi Grebasčice blizu Si-
benika Mate Peran Grigin lepo
sosedovo hčerko Ano Peran.
Njena roditelja sta se kmalu
sprijaznila s hčerkino usodo in
pozabila na ugrabitev. Čez tri
mesece je pa Mate zapodil Ano
od hiše, češ, naj se vrne k ma-
teri, ker on nima več dela za
njo. Ko je pa prišla zetek, jo
je zopet poklical nazaj, a zdaj
jo je znova zapodil. Lepa Ana
ni mogla več prenašati sramo-
te in zahtevala je od fanta, naj
se poroči z njo. Fant jo je pa
začel pretepati. Med ruvanjem
je Anka pograbila oster kamen
in ubila fanta. Te dni je prišla
v Sibenik k advokatu in ga
prosila, naj jo odvede na so-
dišče.

OBNOVA STARIH RUDNIKOV

Neko angleško podjetje je
uvodilo eksploatacijo starih
rudnikov na Novem Brdu, ki
so obratovali že v 14. in 15.
stoletju. Novo Brdo je v gnji-
lanskem srezu in rudno boga-
stvo je bilo temelj bogatega
srbskega mesta, ki pa je po-
znejše popolnoma propadlo. V
rudnikih so kopali takozvano
"glamsko srebro" in kraj No-
vo Brdo je bil nekdanj splošno
znan pod imenom "Grad sre-
brni". Predstavnik angleš-
kega podjetja so rude Novega
Brda preiskali in vršijo se že
priprave za obnovo obrata.
Ravno prebivalstvo okolice se
veseli skromnega zasluska.

IZVOZ VINA V ČE- HOSLOVAŠKO

V prvi polovici letošnjega
leta je uvozila Českoslovaška
31,000 hl vina v vrednosti 9-
100,000 Kč., lani v prvi polovi-
ci leta pa 38,000 hl. Uvoz vi-
na iz Jugoslavije je nazadnje
od 2,400 hl lani na 2,300 hl le-
tos. Uvoz vina iz Madžarske,
Španije, Grčije, Rumunije in
Bolgarije se je pa povečal.

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro do-
movino. Kdor ga ho-
če naročiti za svoje
sorodnike ali prijate-
lje, to lahko stori. —
Naročnina za stari-
kraj stane \$7. — V
Italijo lista ne poš-
ljamo.

Peter Zgaga

Sezona slovenskih veselic v
New Yorku, ki jih bo letos in
prihodnje leto do pepelnice
srede — nič koliko, bo svečano
odprta v nedeljo zvečer ob se-
stih v Slovenski dvorani na
Osmi.

Društvo slovenskih mater,
žena in deklet priredi svoje-
vrstno zabavo "kofiklač".
Nekdo sem predlagal za tako
prireditev izraz "čajanka", pa
moj predlog ni obveljal.

"Kofiklač" ali "kaffe-
klatsch" je nemška izjava,
ki so ga naše kuharice od nem-
ške ali nemške jare gospo-
de pobrale.

Izraz "čajanka" je že vsaj
slovenski, ruski, in potemt-
kem kolikor toliko naš. Če so
se pa "kofiklači" prijelé, naj
bo torej "kofiklač".

Toliko vem, da ime ne bo v
skladu z namenom in posledic-
ami kajti kofeta se bo v ne-
deljo zvečer na Osmi presneto
malo prodalo in popilo. Na sa-
mo kofe bi se jih ne ujele do-
sti — če bi ne bilo občanov
drugih dobrot.

Spčetka se nisem mislil u-
deležiti, ko sem pa čital, kak-
šno godbo bodo imele, bom prav
gotovo prišel.

Harmonika in boben. In mo-
ji žigi — posebno v sedanjem
času.

Imenitnejše kombinacije si
sploh ne morete misliti.

Vsak stan ima svojo govo-
rico in svoje izraze. Te dni sem
čital, kako je učen advokat po-
jasnil, kaj je pravzaprav že-
leznica.

"Železnica" je podjetje u-
smerjeno v ponavljanje se gi-
banje oseb ali reči po precej po-
memnih delih prostorin na
kovinski podlagi, ki s svojo
vztrajnostjo, zgrajenostjo in
gladkočo omogoča prevoz veli-
kih bremen, oz. dosego kake
razmeroma važne hitrosti pre-
voznega gibanja in ki more
proizvajati na njem pri obra-
tu podjetja s to svojo last-
nostjo v zvezi s prirodnimi si-
lami, ki tudi povzročajo prevo-
no gibanje, (kakor para, elek-
trika, živalsko ali človeško de-
lovanje misli, pri sposobni rav-
nini proge tudi že lastna teža
prevoznih posod in njih vsebi-
na itd.), kak razmeroma mo-
gocen (kakršne so že prilike, ki
jih je doseči koristen ali tudi
za človeško življenje uničujoč
in človeško zdravje ogrožajoč)
učinek.

Zdaj menda več, dragi rojak,
kaj je železnica.

Čital sem, da je v državi
Wyoming zapadel sneg. Prija-
telj Bombač je pravočasno od-
nesel pete, da mu ni bilo treba
iti za medvedom. Ali bi pa
medved šel za njim, kdo ve.

Menda so v Wyomingu dru-
gačni kot so v Oregonu.

Jelenom, ki sta mi ga lani
poslala brata Frank in Joe
Gosar, so imele newyorške ca-
rinske oblasti precej opravka.
Dvakrat sem moral iti v carin-
ski urad in dokazovati, da ga
nisem jaz ustrelil.

Čimbolj sem jim dopovedo-
dal, da nisem se nikdar držal
orožja v rokah tembolj vsi-
lvidi so bili. Sledujoč so mi ga
vendar dali — pod pogojem,
da se moram drugič izkazati z
orožnim listom, če hočem, da
bo šlo brez sitnosti in težav.

Stvar šele zdaj omenjam in
sicer iz dveh razlogov: cari-
nariji so najbrž že poznali na-
me, in lovska sezona se bliža.

Dopisnik poroča, da je bilo
letos v razmeroma majhni slo-
venski naselbini trindvajset
slovenskih piknikov.

Če to ni znamenje prosperi-
tete ne vem, kaj bi dejal.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesli-
vo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.45	Din. 100	Za \$ 9.00	Lir. 100
\$ 5.10	Din. 200	\$ 17.40	Lir. 200
\$ 7.40	Din. 300	\$ 43.90	Lir. 300
\$ 12.50	Din. 500	\$ 82.50	Lir. 500
\$ 23.50	Din. 1000	\$ 164.00	Lir. 1000
\$ 46.00	Din. 2000	\$ 328.00	Lir. 2000

KER JE ONA SEDAJ HITRO MENJALO BO NAVEDENE
ONNE PODVARNNE SPRAVNI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali
v dolarjih, dovoljuje se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

1. Za izplačilo \$ 5.00 — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	\$ 11.50
\$ 15.00	\$ 17.25
\$ 20.00	\$ 23.00
\$ 25.00	\$ 28.75
\$ 30.00	\$ 34.50
\$ 35.00	\$ 40.25
\$ 40.00	\$ 46.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRI-
BROJENJE 11

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 12th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

J. RIBIČIČ:

PETROV ZEGEN

Ko je zdravnik preiskal in pretipal obogo uradnikovo telo gospoda Petra, je zmalaj z glavo in dejal:

"Zdravila ne bodo pomagale. Pomagati more le narava. Opustite kajenje in pijanje, izrabite proste ure za sprehode in prosti naravi, dihaite globoko na svežem zraku, pa boste spet zdravi kot dren. Lotite se kakoga sporta, pa ne prenapornega."

"Kaj praviš k temu?" je gospod Peter vprašal svojo ženo, ko ji je obrazložil zdravniškovo diagnozo.

"Kaj naj rečem?" odgovorila. "Tisto zaradi kajenja in pijanja bi ti lahko jaz povedala."

"No, da!" zamrmala uradnik Peter. "Kaj pa tisto o sportu, o ne prenapornem sportu?"

"Vsak sport, je naporen!" pravi ona. "Vsak, če si preokretil Abrahama!"

"Nak!" odkima mož. "Poznam sport, kakor nalašč za take, ki jim žile že apneno!"

"No?"

"Ribolov! Sedeš na breg, iztegneš ribnico in medtem ko globoko dihaš se ti ribica kar sama natakne na trnek. Zdrav in koristen sport!"

Ali je moral Peter cel mesec dokazovati ženi, kako koristen je ribolov, preden se je vdala. Končno je le pristala:

"Pa hodi v božjem imenu ribe lovit, če je to tako potrebno tvojemu zdravju. Koristi pa ne bo od tega kar boš ti vjel, že danes vem!" je dejala.

"Bomo videli," je zagrozil Peter in se, ko je lotil predpriprav. Najprej si je priskrbel ribolovsko karto. Stala ga je več, kot si je prihranil z enomesečnim nekajenjem. Nato je kupil lepo moderno ribnico s kolesčkom na enem koncu in z nepremotljivo prevleko, močno vrstico, razne trnje in umetnih muh nič koliko. "Sodček dalmatinca bi bil cenejši!" je tiho ugotovil Peter. Povedal pa ženi ni tega.

Končno je bilo vse pripravljeno. Le voda z ribicami je še manjkala. Prelepa Slovenija ima vse polno rek in potokov, po katerih plavajo ščuke, klini, postrvi in še druge zlatne ribe, ali raj prelepih postrvi "a-

merikank" in "potočk" je le v nekem idiličnem koticu Dolenjske, so povedali prijatelji. Tudi so Dolenjci tako prijazni ljudje. Takorekoč ljudomili! Nič ne izkoriščajo zraka željnih meščanov. Toliko, da le ne pogostijo zastoj! In kar se ribolova tiče: komaj čakajo, da jim meščani odnese postrvice. Treba pa le pismeno sporočiti lastniku kakoga ribolova in kaj ti bo ustrezno. Še znamke za odgovor ti ni treba priložiti.

Ni čudno tedaj, če se je gospod Peter odločil za Dolenjsko. Pisal je lastniku ribolova in res kaj prejel odgovor. Naj se zgleda pri tem in tem čuvaju, ki bo ukrenil vse potrebno, je stalo v odgovoru.

Celo soboto popoldne se je gospod Peter pripravil za nedeljski ribji lov. Ko je napolnil nahrbtnik z vsem potrebnim, se je stopil na dvorišče, da se vadi v metanju trnka. Sprva je šlo nerodno. Ali končno se mu je le posrečilo vjeti svetliči lonček na oknu svojega stanovanja in ga spraviti na tla, kjer se je razbil na tisoč kosov. Kmalu za tem je še vjel za bubi frizuro tujo služkinjo, ki je obešala perilo. Dekle je najprej zavpila, nato pa rekla: trapašči škriec! Drugih nesreč ni bilo. Ko je Peter legel spat, je bil že izvečnan ribič.

Drugo jutro je vstal še pred sončnim vzhodom in se podal na postajo. Sedel je v vlak k odprtemu oknu in v takoj sopihajočega stroja globoko dihal, da si napolni pljuča z zdravjem. Kar nalašč ob obetnem samem evetotiču travniki in bogata žitna polja. Na desni pa lepa reka polna prelepih rib. Vidi jih sicer ni bilo, ali Peter jih bo že zvalil na dan! "Le čakajte, postrvice preljube!" jim je razposajeno žugal in si brisal pot s čela.

Končno je došel na cilj. Glej ga, čuvaja! Že čaka pred kočjo. Dolenjci so zares prepirajni ljudje. Kakor da niso Slovenci!

"Dobro dan!" pozdravi Peter. "Ali sem prišel prav?"

"Prav, prav!" odzdravi ču-

vaj. "Kar noter stopitel!"

V koči izroči čuvaj nedeljskemu ribiču potrdilo in vpraša: "Ali boste lovili ves dan?"

"Takole do dveh, menim," odgovori ta.

"Torej ves dan!" priklama čuvaj. "To stane 20 din."

Peter se nekoliko začudi, ne reče pa nič, temveč mirno plača in kakor da je že vajen tega, pravi: "Za odškodnino, kaj ne?"

"Ne, za dovoljenje," pojasni čuvaj. "Saj je na dovolilnici napisano. Prosim, kar pogledajte!"

"Kaj bi gledal, saj je povsod tako!" se dela Peter izkušene, kar pogleda v dovolilnico, tam je zapisano.

"Seveda, seveda!" raztegne Peter obraz.

"Tu je denar! Kaj bi gledal, saj vem, saj ne ribarim prvič!"

Nato gresta in kmalu sta ob vodi. Čuvaj pokaže gospodu prostor ob vrbi in se vleže na travo pod grm. Gospod Peter pripravi vse kar treba in kmalu zleti trnek z umetno muho daleč proč v vodo. Nedeljski ribič navija kolesce in vabi ribice. Ali dolgo ni nič. Peter že obupava ko začuti, da se mu je vrstica nategnila. Ves razburjen navije kolesce in iz vode privleče prelepo postrvice. Kako se zvija in maha z repkom. Peter jo sname s trnka in jo hoče položiti v nahrbtnik.

"Nak!" začuje ta hip čuvajev glas za svojim hrbtom. "Ta mora nazaj v vodo! Samo čez 24 dni dolge se smejo loviti. Le pogledajte v dovolilnico, je vse zapisano. Ta nima niti 15 cm."

Peter se čudi, ali tega ne pokaže. V elegantnem loku vrže ribo nazaj v vodo. Se marsikatero vjame. Ali vse so premajhne, vse morajo nazaj v vodo. Okrog polne pa le vjame eno, ki bi mu bila kmalu raztrgala vrstico, tako se je otepala.

"Aha!" pravi in jo pokaže čuvaju. "Ta pa bo, kaj?"

"Ne vem," odgovori čuvaj in vstane. Vzame iz žepa zločljivo metrsko mero, jo razpne in premeri ribo. "Ne, ne bo! Pol centimetra manjke!"

"Kako, da ne?" se razjezi Peter in prime ribo z eno roko za rep, z drugo za gobček in jo močno nateguje. "Le pomerite se enkrat!"

Čuvaj pomeri, ali riba ima še vedno 23 in pol cm. Nič več ni manj!

Peter pa se vda: "Pa imate tudi pravo mero! Po mojem je najmanj 30 cm dolga."

"Pravo, pravo, kako pa!" odgovori čuvaj. "Kar nazaj jo vržite!"

"Saj je že mrtva, kaj bi jo metal mrtvo v vodo?" ugovarja Peter.

"Predpis je predpis," de čuvaj mu vzame ribo in jo vrže v vodo. Potem pa pravi:

"Zdaj grem domov - kosit. Čez pol ure se vrniš." In odgreva proti koči.

"Bog te čisti!" zamrmra Peter in jezično vrže trnek v vodo. Pa čaka in čaka. A ni nič. Kakor da so šle tudi ribe v kosilo.

Nenadoma pa zasumi za njegovim hrbtom. Prestrašeno se Peter ozre. Za njim stoji kmetsko napravljen človek in se mu reže v obraz. Iz oči mu sije posmeh in lakavost.

"Nočejo prijeti, kaj!" vpraša.

"Že, že, ali tiste male, izpod 24 cm!" pojasni Peter.

"Vsak nima sreče!" pravi tujec. "Meni so pa le prijete tudi tiste večje. Le pogledajte!" In dvigne vrečico, ki mu visi z leve in iz katere kukajo ribji repki.

Peter privleče trnek iz vode in zaprosi: "Pokažite!"

"Poglejte!" pravi tujec in privleče iz vrečice pet lepih postrvi. Vsaka je daljša ko 24 cm.

"Kaj pa boste z njimi?" poizveduje Peter.

"Prodal jih bom, ali pa pojedel!" pravi oni in že tlači ribe nazaj v vrečico.

"Pa jih meni prodajte!" reče Peter, ki mu je srečna misel šnila v glavo.

"Zakaj ne," odgovori tujec. "Za dobro kilo jih je. Tri kovače mi date, pa hodo vaše! Le čuvaju tega ne povejte!"

Peter priklama in kmalu leže ribe v njegovem nahrbtniku. Le eno pusti zunaj. Ko se ozre, da bi povedal tujcu zakaj, tega že nikjer več ni. Pač pa zapazi, da je čuvaj stopil iz kočje in da jo maha proti vodi. Hitro natakne Peter lepo postrv na trnek in jo vrže v vodo. Ko začuti, da se mu je čuvaj dovolj približal, zavrti kolo in privleče postrv iz vode. Sname jo s trnka in dvigne. "No kaj pa ta?"

"Ta pa, ta!" preceni čuvaj že od daleč. "Takole 32 cm bo imela."

Peter pa se dela, ko da je v njen takega loka. Brezbržno vrže trnek v vodo in de malomarno: "V zadnji pol uri sem vjel petero takih."

"Hm!" se nasmeje čuvaj neverno.

"Ne verjamete?" reče Peter, nasloni ribnico na vrbo, se obrne in odpre nahrbtnik.

"No, pogledajte," pravi in privleče na dan vse postrvi.

"Hm," se čudi čuvaj. "Za eno celo kilo jih je! Ali jih vzamete domov?"

"Kako pa?" gleda Peter debelo. "Ali morda mislite, da jih bom vrget v vodo?"

"Ne, to ne," pravi oni. "Ali jih vzamete domov, so po 20 din kilo!" Peter zazija od začudenja, kakor riba na suhem.

"Kako po 20 din! Saj sem jih sam naložil!"

"Le pogledajte pooblastilo. Tam je vse zapisano. Nalovljene ribe so last lastnika loka. Če jih pa hoče loviti, jih lahko vzame po znižani ceni 20 din za kg. Kar v listek pogledajte."

Peter ne reče nič, temveč molče odsteje dva kovca in pravi:

"Zdaj pa mi je dovolj tega!"

In iztegne roko po ribnici. Ali ribnica je plavala sredi reke. Na trnek se je bila vjela riba in jo potegnili v vodo.

Peter gleda nekaj časa za njo. Ko pa spozna, da je s pogledi ne priključ nazaj, zadrgne nahrbtnik, si ga vrže na hrbet in jo ubere proti postaji, da ne zamudi popoldanskega vlaka. Vročina kuha z neba. Napoln prepečen in ves sestrindan prispe zadnji hip na postajo. Kar ni storilo sonce, je storila soparica v vagonu. Gospod Peter dospe v Ljubljano, kakor da je ravnokar stopil iz parne kopeli.

Šele doma se mu nekoliko razvedri obraz, ko seže z roko v nahrtnik. Ali kaj je to? Kakor da je segel z roko med trnje!

Zena viha nos in se čudi. "Kaj pa tako smrdi!" In pogleda v nahrtnik. Vse ribe so se razkrojile v brezoblično maso.

Gospod Peter ve: Sedaj bo nevihta. Pa jadrno vzame kloboč in jo ubere v svojo gostilno, da se naje in okrepeča s poličem dalmatinca. Nato si bo prižgal cigareto in povedal prijateljem, da je že zdrav.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Ameriki.

ŽUŽELKE, KI POJEJO IN GODEJO

Po travnikih in grmovjih je slišati čirikanje dospelih moških črčkov. Časih se človeku posreči, da vidi žuželko, kako proizvaja svojo godbo. Čepi pred svojo votlinico in drgne obe prednji krile ob život. Prav tako postopa samec velike zelene kobilice. Če preišče močila s kakim povečalnim steklom bolj natančno, vidimo, da ima kobilica na spodnji strani levega zgornjega krila močno, s številnimi zobci posejano žilo, a njej nasproti poteka počez rožena žila. To je godalo, ki kobilica z njim gode. Li ki loku na goslih poteza nazobčana žila po drugi žili, ki je namesto strune in jo spravi v nihanje in s tem, da krile malo dviga, nastane zračni prostor, ki ojača čirikaški glas, ki nastaja z obojestranskim drgnjenjem obeh žil.

Prav tako čirikajo črčki ali strički in neke druge vrste črček, ki je svetlorumen in ki zlasti živi v deželah ob Sredozemskem morju, kjer je ozračje ob toplih, poletnih večerih polno njih petja.

Na polju so še drugi črčki, ki imajo majhen rožiček na glavi. Ti pa drugače godejo. Obe, precej debelejši bedri zadnjih nog, ki so nanje tesno dodani tenki nožici se drgneta navzgor in navzdol. Tu ima pa bedre nazobčan rob na notranji strani. In to bedre poteza po neki žili na prednjem krilu. Število zobcev, ki jih je jako veliko, in brzina poteza določajo višino glasu. Tako ima naš črček kakih 140 zobcev in proizvaja glasove, ki so enaki notni le na deveti pomožni črti notnega sistema.

Kdor ima dober posluš, bo spoznal, da čirikanje ni zmeraj enako. Že to, da proizvajajo glasove le sameci, je dokaz, da so glasovi v službi zaploditve. Znanstveno so dognali, kako se razlikujejo glasovi dveh črčkov, ki sta si nasprotnika. Snubsko petje sameca spoznamo po zmanjšani jakosti glasov, medtem ko sestojijo glasovi pri oploditvi le iz nekaj tonov.

Že iz vsega tega pa se nam pojasni, da morajo imeti te živalce tudi ude, ki jih uporabljajo, da slišijo petje svojih sovrstnikov. In zares imajo vse čirikačice žuželke ušesa, ki so sestavljena iz mreneice bobničke, te pa se dotika koščica slušala, ki prihaja iz osrednjega živčnega ustroja. Črčki imajo ušesa ob straneh trebuha, kobilice pa jih imajo na spodnjem delu spodnjih nožic.

Imamo še različne druge žuželke, ki godejo in take, ki proizvajajo kak sum. Tako imamo hroščke, ki se, kadar leži na hrbtu, požene kvisku s posebnim uskočeno napravo na prsih; tedaj slišimo pokljanje. V starem lesu pa biva hrošček, ki z glavico udarja na podlago, kar je slišati ko tiktanje ure.

Različni so tudi glasovi letanja, ki jih žuželke proizvajajo s krili, ko letajo. Poznamo neke petje komarjev, brenčanje mesarske muhe in svračanje kajkih pastirjev.

Radi posebnih pevskih zmognosti so pomembni še škrtati, ki prav tedaj radi pojejo, kadar neusmiljeno pripeka sonce z vedrega neba. Škrtati so večinoma otroci vročega juga, vendar jih dobimo tudi po naših toplih krajih. Tudi pri škrtatih imajo le sameci pevsko napravo. Na obeh straneh zadka je pod pokrovčkom tenka koščica. Med obojema koščicama so počez razpete mišice. Mišice pa spravijo koščico v nihanje. Tako nastanejo ostru pevski glasovi, ki jih prazni prostori v zadku se okrepijo.

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

GRAŠČINA ZA IZUMITELJE

V Versaillesu so odprli razstavo izumiteljev, ki ne prikazuje samo njihovega dela, ampak odkriva tudi mnogo bede in siromaštva, v katerega so pahnjeni siromašni ljudje ob svojem trudu, da bi človeštvu olajšali življenje v prihodnosti. Lepinov odbor je zdaj sklenil kupiti graščino, kjer bodo siromašni izumitelji imeli priložnost, da se ukvarajo z delatimi. Odbor se pogaja za graščino Borne (Oise), ki leži blizu Pariza. H graščini spadajo obširni kompleksi gozdov in njiv, tako da bodo imeli izumitelji ob svojem prostem času tudi dovolj priložnosti na razvedrilo. V graščini bo prostora za 20 oženjenih izumiteljev. Velikopotezno idejo pozdravljajo ne le tehniki in izumitelji, temveč vsa francoska javnost. Saj bodo izumitelji končno dobili priložnost posvetiti se delu za blaginjo človeštva brez tistih vsakdanjih motenj, ki zaradi neizogibnega kruha ukradejo človeštvu toliko nadarjenih ljudi.

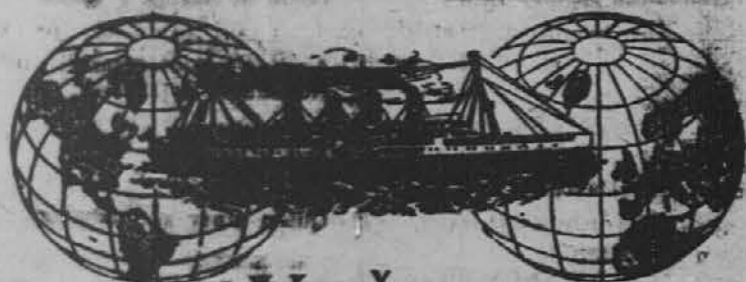
ZBIRKA

zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE	35
111 stran. Cena	35
ANDREJ HOFER	50c
BENEŠKA VEDEŽVALKA	35c
BELGRAJSKI BISER	35c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CYETINA BOROGRADSKA	45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade)	30c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice)	40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENK	35c
FRA DIAVOLO	50c
GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Fran Milčinski. veselomodre humoreske, 72 stran.	35
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAČ	30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gora)	30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO	25c
LJUDEVIT HRSTAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit)	30c
MARKO BENJAMIN. SLOVENSKI ROBINSON. MARON, krščanski detek iz Libanona	75c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	25c
MRTVI GOSTAČ	40c
MALI KLAZEČ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška)	25c
NA RAZLIČNIH POTIH	40c
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PREGANJANJE INDIJSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena	30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starejših misijonarskih zgodovinskih kanadskih. Spisal Ant. Huonder. Cena	30
PRVIČ MED INDIJANCI. Povest iz časov odkritja Amerike. Cena	30
PABERKI IZ ROŽA	25c
PARIŠKI ZLATAR	35c
POZIGALEC	25c
PRVI BOJ	30c
PRAPREČANOVE ZGODBE	35c
POVODENJ (spisal Kristof Šmit)	30c
PRIGODBE ČEBELICE MAJE, trd. vez.	1,-
PIRHI (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO	40c
I. zv. 40c II. zv. 40c	
PRAVILICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena	40
PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal W. Bonse. Poslovenil Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena	70
PRAŠKI JUDEK	25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHAIKANEK	30c
RDEČA IN BELA VRTNICA	30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
ROBINSON KOŠUTNIK	50
STRIC TOMOVA KOČA. Povest iz suženjskega življenja. Cena	50
SKOZI ŠIRNO INDIJO. Kačji krotitelj, nevarnost in neizgode s potovanja dveh mornarjev. Cena	60
SUESKI INVALID	35c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abreuer)	30c
SVETA NOTBURGA	35c
STEZOSLEDEC	30c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJSKE POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez)	1. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja, trdo vezano 1. VOJSKA NA BALKANI s slikami, več zvezkov po	20
VOLE SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami)	1.10
Trda vez.	1.20
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKO MLADINO	50c
3 zvezki po	50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	50c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske)	25c
ZBRANI NARODNIH PRIPOVEDEK (dva dela)	40c
I. del 40c II. del 40c	
ZBRANI SPIŠI ZA MLADINO	40c
10 povest; Vinski brat; osem povest; in 13 povesti	
spisal Engelbert Gangl, v 1 zvezku	50
VINSKI BRAT. (V. zv.), Gangl	50
8 POVESTI. (IV. zv.), Gangl	50
13 POVESTI. (III. zv.), Gangl	50

Naročite jih pri:
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street : : : New York, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je poučen v vseh stvareh. Vselej nam dolgoletno skuhajo vam zaneseno dadi najboljše poizkušnje in tudi vse potrebne priporočila, da je potovanje udobno in hitro. Zato se na vsako stranico na nas za vsa poizkušnja.

Mi predstavljamo vam, bodisi pranje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo ceno.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker pravo ne dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT. trpi najmanj en mesec.

Pilite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

61 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

V hiši njegovega strica je bilo tudi vse pripravljeno za sprejem mladega dediča. V obednici je bila pogrnjena miza in v kuhinji se je pridno vrtel kuhar. Pokojnik je določil, da morajo vsi posli četrta leta po njegovi smrti še ostati na svojih mestih. Svojem staremu slugi Gustavu je določil pokojnino in je naročil dediču, da ga obdrži v svoji službi, dokler je še zmožen za delo in hoče v službi ostati. Gustav se še ni odločil, ali bo ostal pri hiši. Dr. Leyden je odkrito povedal, da mora mladega gospodarja šele spoznati predno se odloči.

"Ako bi vi podedovali premoženje mojega milostljivega gospoda, gospod doktor, potem bi vas prosil, da me obdržite v službi, toda sedaj sem že prestar, da bi me mogoče kak posebno siten gospodar mučil. Najprej ga moram videti," je rekel stari sluga.

Gustav je pogrnil mizo zelo praznično, jo okrasil s cvetjem in čaka skupno z dr. Leydenom na prihod poslanih avtomobilov. Bilo je že četrta na tri. Dr. Leyden se ni mogel premagati, da ne bi s kozi okno skrivaj gledal na cesto, ko so prihajali. Skozi zastore njihovih obrazov ni mogel razločiti, toda opazil je, da sta oba moška nosila cenene potniške obleke in da je bila ženska zelo obilna in ne preveč elegantna. Toda to je bilo razumljivo, kajti obleko si je najbrže kupila v Kodanju in ni bila ravno najdražja.

Gonda je Hannesu Leydenu toliko dobrega povedala o Gregi Strasserju in njen oče je vse to potrdil, da je bil rad pripravljen ga prijazno sprejeti in pozdraviti. In tako gre v vežo, kjer jih je Gustav ravnokar pozdravil. Dr. Leyden najprej pozdravi notarja Schroterja, ki mu doše goste predstavi. Na svojo žalost pa do svojega nečaka ni mogel občutiti nikake ljubezni, še manj pa do njegovega očeta in njegove mačehe. Da proti zadnjima dvema ne bo prijazen, na to je bil pripravljen, toda Grega Strasser ga je popolnoma razočaral. Nikakor ni mogel razumeti, kako je mogla Gonda tega človeka tako drugače popisati, kot pa je bil v resnici. Toda premagal je svoje na odpor meje občutke, najprej uljudno pozdravi gospo Lili, nato očeta in nazadnje Grego, ki se mu nerodno prikloni in roko zelo stisne. Na Leydenovo vprašanje je boječe odgovarjal ter se je napol ključovalno, napol boječe oziral na svojega očeta, ki se je takoj pričel kazati kot novega gospodarja hiše.

Ko to dr. Leyden opazi, se obrne na notarja in mirno vpraša:

"Ali ste g. gospodi že kaj povedali o vsebini oporoke mojega strica, gospod doktor?"

"Ne, gospod doktor, govorili smo samo o najbolj potrebnem; ogledal sem si izkazila dediča in sem jih našel pravilna. Oporoka bo prebrana šele tukaj pred izročitvijo posestva." Herman Strasser se vzravna in ježno pogleda notarja. obrazom in vpraša prav od zgoraj nazdol:

"Ali je gospod dr. Leyden na kak način pooblaščen ali opravičen, da je p. risoten, kadar bo prebrana oporoka mojega tasta?"

Dr. Schroter kaže na obrazu nepopisen izraz.

"Seveda, gospod Strasser, kajti gospod dr. Leyden je sodedič zapuščine. Toda vaša navzočnost ni potrebna."

Herman Strasser se vzravna in ježno pogleda notarja. "Dovolite, tukaj sem kot zastopnik mojega sina Grege, čegar pravice moram varovati."

Notar, ki je vedel, kako se mora zadržati proti Strasserju, se nekoliko nasmeje.

"Vaš gospod si je polnoleten in bo sam o vsem odločil."

Dr. Leyden vidi, da se pri teh notarjevih besedah na obrazu njegovega nečaka pokaže škodoželjen izraz. Ako bi tudi mogel to škodoželjnost razumeti, vendar ne bi mogla kazati na Gregovo plemenito mišljenje, katero je Gonda tako pogosto povdarjala.

"Na vsak način pa ostanem kot zastopnik svojega sina navzoč, ko bo oporoka prebrana," pravi Herman Strasser zelo pikro ter sovražno pogleda Hannesa Leydena. Po tem pogledu in po njegovem obnašanju je bil Hannes Leyden pri najboljši volji, da bi takoj odšel iz hiše, toda se spomni, da je Miklavžu Rutarju obljubil, da se postavi za Grego pred njegovim očetom. In tako pravi mirno:

"Ako je gospodi prav, bomo malo sedli; kosilo je pripravljeno in vsled dolge vožnje boste gotovo lačni. Ako se hočete pred kosilom kaj očistiti, so sobe, ki sem jih za vas odločil, pripravljene. Preobleči se ne boste mogli, ker kot vidim, niste pripeljali s seboj nikake p. rtljaje."

"Naša prtljaga pride pozneje za nami! Pustili smo jo v Kodanju, ker smo se prej hoteli izvedeti, kam naj bo poslana. Torej pojdimos Grega, pojdi, Lili, da se malo osnažimo."

Dr. Leyden je pozvonil in Gustav pride, da gospodi pokaže njihove sobe. Ko st. dr. Leyden in notar sama, se pogledata z velikimi očmi. Slednji pravi notar mirno:

"Ne morem si misliti, da bi mogel moj stari prijatelj Waldeberg imeti veliko veselje nad svojim vrnikom."

Hannes Leyden se oddašne. "Ne morete biti manj neprijetno razočarani kot jaz, gospod doktor, ker mi je bil Grega Strasser opisan kot rahločen, duhovito misleč in zelo izobražen, četudi se nisem vdal varljivim mislim o njegovih stariših."

"Upajmo, da prvi utis ne bo nerodajen in da se bo ta mladenič izkazal vrednega te dedščine, ki mu jo je zapustil njegov stari oče. Druga ne moreva storiti, kot izvršiti svojo dolžnost."

Dr. Leyden prikima. Toda vedno se vprašuje, kako sta Gonda in njen oče prišla do tega, da sta sinatrala tega čudnega, kmečkega fanta za plemenito mislečega in izobraženega.

(Dalje prihodnjik.)

Lucky za Vas

-Je Lahka Kaja!

ZAŠČITA IN UŽITEK
... Veselite se obilnega v lahki kajli!
Dobra sodba - kot tudi dober okus - priporočata lahko kajo. Toda pomnite ... da slavni Lucky Strike proces, "It's Toasted," nudi vašemu grlu zaščito proti dražljajem, proti kašlju.

Izkušeni kadilci vedo zakaj!

Oni, ki kade že leta in leta - izkušeni kadilci - tisti vedo najbolj izmed vseh, čemu je dobra misel, držati se lahke kaje ... vedno! Resnično kajenje jim pokazalo dodaten užitek v Lucky Strike ... napravljene iz izbranih srednjih listov najboljšega tobaka, ki ga more kupiti denar. In resnično kajenje jim je dokazalo, kaj pomeni izključni, Luckies proces "It's Toasted" za zaščito grla proti dražljajem in kašlju. Če še ne kadite Luckies, kupite zavojček in jih poskusite. Spoznali boste, čemu izkušeni kadilci svetujejo lahko kajo - Lucky.

★★ ZADNJA NOVICA! ★★

Nad 6.500.000 "Sweepstakes" vstopnic v enem tednu!

Več kot 6.500.000 vstopnic je bilo sprejetih v enem tednu vaših Lucky Strike "Sweepstakes." Ljudje po vsej deželi so deležni resnične zabave s to veliko narodno cigaretno igro. Tisočim drugim je bilo dano zaposlenje kot direktna posledica.

Ali ste se tri že pridružili? Ali ste dobili vaše okusne Lucky Strikes? Godba je v zraku. Naravnajte na "Your Hit Parade" - ob sredah in sobotah zvečer. Poslušajte, sodite in primerjajte melodije, potem pa poskusite vašo Lucky Strike "Sweepstakes."

In če še ne kadite Luckies, jih tudi poskusite. Mogoče nečesa pogrešate. Uvaževati boste prednosti Luckies, lahke kaje bogatega zrelega dela tobaka.

Luckies

- lahka kaja

BOGATEGA, ZRELEGA DELA TOBAKA - "IT'S TOASTED"

NAJ VAM BO QUEEN MARY
Najhitrejši Parnik na Svetu
Vaš božični parnik za obiske v Jugoslaviji. Presenetili Vas bosta njegova lepota in udobnost.
Preko Atlantika v 4 dneh.
Izlet pod osebnim vodstvom se vrši iz NEW YORKA 2. DECEMBRA
DRUGA ODPUSTA:
BERENGARIA - 9. DECEMBRA
QUEEN MARY 16. DECEMBRA
Priljaga se pošlje naravnost. Pomoč glede potnih listov in drugih potnih potreb. Za podrobnosti se obrnite na SLOVENIAN PUBLISHING CO.
Frank Sakser
216 W. 18th STREET NEW YORK
CUNARD WHITE STAR

MOŽ S TRIDESETIMI IMENI

Po enajstletnem iskanju so končno izsledili in prijeli moža s tridesetimi imeni, ki je bil dvakrat obsojen na smrt, nato pa pomiloščen na prisilno delo.

Karel Brenner se imenuje ta mož s pravim imenom in se je rodil 1892 v Lyonu. Leta 1918 je z dvema pajdašema umoril neko Evgenijo Moreto, ki ga je zasačila pri vlonu. Obsodili so ga na smrt, nato pomiloštili na prisilno delo in ga poslali v kaznilnico v St. Laurentu. Po prvem pobegu so ga l. 1921 spet prijeli in poslali na kazniški otok Salut v Cayeni, odkoder je l. 1925 s štirimi sojetniki znova zbežal. Odtlej je manjkala vsaka sled za njim.

Ni čudno, kajti mož si je na del drugo ime, pod imenom Bruleur se je tudi oženil. Vmes je v Venezueli in Caracasu izvršil dolgo vrsto zločinov. L. 1927 je ostavil ženo in otroka ter odpotoval v Barcelono, nato se je vrnil v Caracas, kjer se je izdajal za trgovca z dragulji. Njegovi "dragulji" so bila bela dekleta, ki jih je prodajal po Južni Ameriki. Samo ob sebi umevno, da se je bavil poleg tega tudi s prodajanjem mamil.

Neka revolucija v Venezueli je pregnala iz dežele. Meni je, da so ga na Francoskem že pozabili in je prišel v Pariz. Leta 1930 so ga zasačili pri tatvini in ga pod izmišljenim imenom zašili za tri mesece. Pod imenom Charlesa Chaudel fonda je pozneje zbral zelo to-

po okrog sebe. Zgodilo se je mnogo vlomov in tihotapskih dejanj, ki jih je vodil Chaudel. Mož je bil prevečan tako, da je stanoval nad orožniško kasarno v Parizu. Tu je bil dolgo časa res najbolj varan. Sedaj pa so mu končno prišli na sled in so ga prijeli, pa bodo poskrbeli da ne bo imel nikoli več prilike izvršiti svojega zločinskega rokodelstva.

MOJSTRSKO DELO NEGUŠEVEGA KUHAJA.

Haileju Selassieju je sledil z njegovim dvorom na Angleško tudi Henri Chambord, njegov dvorni kuhar. Ta Francoz, ki uživa v gastronomskih krogih velik ugled, je sedaj kuhinjski šef v velikem, ekskluzivnem restavrantu Trocadero v Londonu, kjer se je pravkar proslavil z mojstrskim delom.

Pred nekoliko dnevi je kaptan McTillop s prošle dirke ne jhahte čajnega kralja Sopwitha "Vite" ujel šest milj od scarboroughskega obrežja nič manj nego 300 kg težko tuno. To je največja riba, ki so jo ujeli na Angleškem in obenem druga največja riba iz njenih vodovij. Preden so jo ukrotili je bilo treba težkega boja, a tu di Chambord, ki mu je pripadla naloga, da tjo pripravi celo kakršna je bila, ni imel lahkega dela. Pripravljati jo je ni manj nego 12 ur in je porabil pri tem 35 kg paradiznikov, 33 kg čebule, 36 steklenic belega vina, 8 kg soli in 1.8 kg popra. Z zaviranimi rokami je delal kakor obseden, pa mu je uspelo, da jo je serviral z vročo glavico in sprednjim delom trupa in mrazim repom. Servirni pod-

Na parnikih, ki se debelo tiskani, se vrše v domovino izlet pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

3. oktobra: Rex v Genoa
7. oktobra: Queen Mary v Cherbourg Manhattan v Havre
9. oktobra: Bremen v Bremen
10. oktobra: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa
14. oktobra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
15. oktobra: Saturnia v Trst
16. oktobra: Europa v Bremen
20. oktobra: Roma v Genoa
21. oktobra: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre
24. oktobra: Rex v Genoa Lafayette v Havre Bremen v Bremen

tavek za to ribjo velikansko so morali posebej izdelati. Gospodu Chambordu so bile pri tem delu v veliko korist izkušnje, ki si jih je nabral v Abesiniji, kjer je moral za dvorno mizo pripravljati pogostoma ogromne kose mesa. Neredko je moral peči celo vole, teleta in ovce na primitivnem abesinskem ražnju.

28. oktobra: Aquitania v Cherbourg
29. oktobra: Ile de France v Havre
31. oktobra: Vulcania v Trst
4. novembra: Queen Mary v Cherbourg
6. novembra: Europa v Bremen
7. novembra: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa
11. novembra: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
14. novembra: Rex v Genoa
18. novembra: Queen Mary v Cherbourg
20. novembra: Bremen v Bremen
21. novembra: Lafayette v Havre Saturnia v Trst
25. novembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
28. novembra: Conte di Savoia v Genoa
2. decembra: Queen Mary v Cherbourg
3. decembra: Champlain v Havre
4. decembra: Europa v Bremen
5. decembra: Vulcania v Trst
9. decembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
12. decembra: Rex v Genoa
15. decembra: Bremen v Bremen
16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
28. decembra: Normandie v Havre